

27 Μαρτίου 2019

Ελλάδα: Αιμορραγεί η αγορά καφέ

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#) / [Συνεντεύξεις](#)

Εξαιτίας του ειδικού φόρου κατανάλωσης.

Μεγάλο πλήγμα τόσο στους καταναλωτές όσο και στις επιχειρήσεις έχει επιφέρει η επιβολή ειδικού φόρου κατανάλωσης στον καφέ σύμφωνα με όσα επισημαίνει σε συνέντευξή του στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο Γιάννος Μπενόπουλος, πρόεδρος της Ελληνικής Ένωσης Καφέ.

Συγκεκριμένα, ο κ. Μπενόπουλος τονίζει ότι ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης που επιβλήθηκε 1/1/2017, οδήγησε σε μια υψηλή αύξηση τιμής για τον καταναλωτή, από 10-30%, ενώ παράλληλα ανέβασε το κόστος της πρώτης ύλης του καφέ έως και το διπλάσιο, επηρεάζοντας σημαντικά τις επιχειρήσεις του κλάδου.

«Όπως ήταν αναμενόμενο, ο υψηλός αυτός φόρος έφερε και μία κατακόρυφη και δραματική αύξηση σε φαινόμενα λαθρεμπορίου και παράνομων εισαγωγών, που πέρα από την οικονομική διάσταση (αποφυγή καταβολής του φόρου, αθέμιτος ανταγωνισμός) θέτουν και ζητήματα ασφαλούς κατανάλωσης των προϊόντων που δεν ακολουθούν τους απαραίτητους ελέγχους. Αξίζει να σημειωθεί ότι, σε αντίθεση με τα τσιγάρα και το αλκοόλ, ο καφές δεν εντάσσεται σε ηλεκτρονικό σύστημα παρακολούθησης εισαγωγών-εξαγωγών, γεγονός που διευκολύνει τις δράσεις λαθρεμπορίου ακόμη περισσότερο» επισημαίνει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο κ. Μπενόπουλος.

Αναφερόμενος στις δυσμενείς επιπτώσεις της επιβολής του ΕΦΚ, ο κ. Μπενόπουλος τονίζει τις διαστάσεις που έχει πάρει το λαθρεμπόριο καφέ στη χώρα. Όπως εξηγεί, δημιουργήθηκε μια νέα λαθραία αγορά προϊόντων καφέ, ειδικά σε περιοχές που βρίσκονται κοντά στα σύνορα. «Σύμφωνα με εκτιμήσεις της αγοράς, τα

λαθραία προϊόντα καταλαμβάνουν ένα ποσοστό περίπου 10% με την εικόνα, μάλιστα, να είναι πολύ χειρότερη σε περιοχές κοντά στα σημεία εισόδου. Πρόκειται μάλιστα και για παραποιημένα προϊόντα, τα οποία διακινούνται χωρίς ελέγχους για την τήρηση των κανόνων υγιεινής και ασφάλειας, θέτοντας ζητήματα ασφαλούς κατανάλωσης των προϊόντων και ενέχοντας κινδύνους για τη δημόσια υγεία» επισημαίνει ο κ. Μπενόπουλος.

Η Ελληνική Ένωση Καφέ, σύμφωνα με τον κ. Μπενόπουλο, έχει εκπονήσει συγκεκριμένο σχέδιο το οποίο έχει επικοινωνήσει ήδη στις αρμόδιες αρχές. Το πλάνο της ΕΕΚ περιλαμβάνει συγκεκριμένες δέσμες προτάσεων όπως μεταξύ άλλων, η πλήρης ηλεκτρονικοποίηση των εισροών- εκροών καφέ, καθώς και η αύξηση των ελέγχων στα σημεία εισόδου με συντονισμένες δράσεις των αρμόδιων υπηρεσιών.

Ακολουθεί το πλήρες κείμενο της συνέντευξης του Γιάννου Μπενόπουλου, Προέδρου της Ελληνικής Ένωσης Καφέ στη Μαρία Τσιβγέλη για το Αθηναϊκό/Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων.

ΕΡ. Ποιο είναι το αποτύπωμα της επιβολής Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης στον καφέ, στην αγορά και τους καταναλωτές;

ΑΠ. Ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης οδήγησε σε μια υψηλή αύξηση τιμής για τον καταναλωτή, από 10-30%, ενώ παράλληλα ανέβασε το κόστος της πρώτης ύλης του καφέ έως και το διπλάσιο, επηρεάζοντας σημαντικά τις επιχειρήσεις του κλάδου. Οι μεγαλύτερες συνέπειες της μετακύλησης του φόρου παρατηρούνται στο ράφι, με αυξήσεις στις τιμές που έφτασαν στο 23%. Μάλιστα οι αυξήσεις είναι μεγαλύτερες στις πιο οικονομικές και διαδεδομένες κατηγορίες καφέ, όπως είναι ο ελληνικός καφές.

Από την ανάλυση του προφίλ των καταναλωτών επίσης, προκύπτει ότι το μέτρο επηρεάζει σε μεγαλύτερο βαθμό τις ασθενέστερες κοινωνικοοικονομικές τάξεις, όπως είναι οι συνταξιούχοι και οι νέοι. Να αναφέρουμε επίσης ότι οι Έλληνες καταναλώνουν πάνω από 3,5 δισ. κούπες καφέ ετησίως εντός σπιτιού και 1,6 δισ. κούπες καφέ εκτός σπιτιού. Με άλλα λόγια, η μέση κατανάλωση καφέ για τον Έλληνα είναι 1,6 κούπα ημερησίως, που για τους φανατικούς του καφέ μπορεί να φτάνει και τις 3-4 κούπες κάθε μέρα. Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι πρόκειται για ένα μέτρο που ουσιαστικά πλήττει όλες τις κοινωνικές ομάδες. Κατά μέσο όρο κάθε νοικοκυριό επιβαρύνθηκε με περίπου 50 ευρώ ετησίως από τον ΕΦΚ.

Όπως ήταν αναμενόμενο, ο υψηλός αυτός φόρος έφερε και μία κατακόρυφη και δραματική αύξηση σε φαινόμενα λαθρεμπορίου και παράνομων εισαγωγών, που

πέρα από την οικονομική διάσταση (αποφυγή καταβολής του φόρου, αθέμιτος ανταγωνισμός) θέτουν και ζητήματα ασφαλούς κατανάλωσης των προϊόντων που δεν ακολουθούν τους απαραίτητους ελέγχους. Αξίζει να σημειωθεί ότι, σε αντίθεση με τα τσιγάρα και το αλκοόλ, ο καφές δεν εντάσσεται σε ηλεκτρονικό σύστημα παρακολούθησης εισαγωγών-εξαγωγών, γεγονός που διευκολύνει τις δράσεις λαθρεμπορίου ακόμη περισσότερο.

ΕΡ. Ποια είναι η εικόνα της αγοράς του καφέ στην Ελλάδα; Πώς κινήθηκε το 2018 και πώς εκτιμάτε ότι θα διαμορφωθεί το 2019;

ΑΠ. Από 1/1/2017, ημερομηνία κατά την οποία επιβλήθηκε ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης στον καφέ, έως και σήμερα, η αγορά κινείται μόνιμα με αρνητικό πρόσημο. Συγκεκριμένα και με βάση τη σχετική έρευνα “Elasticity Study” της Nielsen, η ζήτηση στον καφέ κινείται αρνητικά, με τη μείωση να αγγίζει το -6,8% εξαιτίας του ΕΦΚ, ενώ στο σύνολο του 2018, η μείωση του όγκου πωλήσεων, σε σχέση με το 2017, άγγιξε το -1,9%. Πρόκειται ουσιαστικά για τη δεύτερη συνεχή χρονιά εφαρμογής του Ε.Φ.Κ που η κατανάλωση καφέ παρουσιάζει κάμψη ενώ είχε θετική πορεία όλα τα προηγούμενα χρόνια.

ΕΡ. Σε ποιο βαθμό η οικονομική κρίση έχει πλήξει τη δραστηριότητα των επιχειρήσεων του κλάδου;

ΑΠ. Οι επιχειρήσεις του κλάδου αντιμετώπισαν λόγω της κρίσης τις ίδιες δυσκολίες με όλες τις επιχειρήσεις τροφίμων. Η μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος και η συνεπακόλουθη μείωση της κατανάλωσης, η έλλειψη ρευστότητας, η αδυναμία του τραπεζικού συστήματος να ανταπεξέλθει και οι δραματικές μεταβολές στο χώρο του οργανωμένου λιανεμπορίου με τις αλυσιδωτές επιδράσεις που επέφεραν, πιστεύω περιγράφουν τις καταστάσεις τις οποίες έπρεπε να αντιμετωπίσουν οι εταιρείες. Σε αυτό το περιβάλλον η επιβολή του ΕΦΚ στον καφέ επιβάρυνε δραματικά τη λειτουργία των επιχειρήσεων, αφού η κατανάλωση μειώθηκε περαιτέρω ενώ οι ανάγκες για κεφάλαια κίνησης που δημιουργήθηκαν από την επιβολή του ΕΦΚ δεν αντιμετωπίζονται και θέτουν σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα κυρίως των μικρότερων επιχειρήσεων του κλάδου. Δε θα πρέπει να μας εκπλήσσει το γεγονός ότι μικρές βιοτεχνίες καφέ θα βάλουν λουκέτο.

ΕΡ. Τι διαστάσεις έχει πάρει το λαθρεμπόριο καφέ στη χώρα μας και πού εντοπίζονται τα περισσότερα φαινόμενα;

ΑΠ. Μια από τις δυσμενείς επιπτώσεις της επιβολής του ΕΦΚ ήταν η δημιουργία μιας νέας λαθραίας αγοράς προϊόντων καφέ, ειδικά σε περιοχές που βρίσκονται

κοντά στα σύνορα. Σύμφωνα με εκτιμήσεις της αγοράς, τα λαθραία προϊόντα καταλαμβάνουν ένα ποσοστό περίπου 10% με την εικόνα, μάλιστα, να είναι πολύ χειρότερη σε περιοχές κοντά στα σημεία εισόδου. Πρόκειται μάλιστα και για παραποιημένα προϊόντα, τα οποία διακινούνται χωρίς ελέγχους για την τήρηση των κανόνων υγιεινής και ασφάλειας, θέτοντας ζητήματα ασφαλούς κατανάλωσης των προϊόντων και ενέχοντας κινδύνους για τη δημόσια υγεία. Η ΕΕΚ έχει εκπονήσει συγκεκριμένο σχέδιο το οποίο έχει επικοινωνήσει ήδη στις αρμόδιες αρχές. Το πλάνο της ΕΕΚ περιλαμβάνει συγκεκριμένες δέσμες προτάσεων όπως μεταξύ άλλων, η πλήρης ηλεκτρονικοποίηση των εισροών- εκροών καφέ, καθώς και η αύξηση των ελέγχων στα σημεία εισόδου με συντονισμένες δράσεις των αρμόδιων υπηρεσιών.

ΕΡ. Το θεσμικό πλαίσιο με το οποίο θεσπίστηκε ο ΕΦΚ στον καφέ προκαλεί προβλήματα και στις εξαγωγές και τι είδους;

ΑΠ. Η αλήθεια είναι ότι το πλαίσιο το οποίο ρυθμίζει την επιβολή του ΕΦΚ στον καφέ έχει προκαλέσει αρκετά προβλήματα. Δεν έχει γίνει πρόβλεψη επιστροφής του ειδικού φόρου όταν ο καφές επανεξάγεται παρά μόνο μέσα από τη διαδικασία δημιουργίας φορολογικών αποθηκών η οποία είναι ιδιαίτερα απαιτητική, από διοικητική και οικονομική άποψη, κυρίως για τις μεταποιητικές επιχειρήσεις. Αποτέλεσμα είναι η εταιρείες που έχουν εξαγωγική δραστηριότητα είτε να επιδοτούν τις εξαγωγές τους είτε να εξετάζουν το ενδεχόμενο μεταφοράς των δραστηριοτήτων τους εκτός Ελλάδας. Αντιλαμβάνεστε ότι οι μικρότερες επιχειρήσεις του κλάδου δεν θα μπορέσουν να ανταπεξέλθουν και ως εκ τούτου θα αναγκαστούν να διακόψουν ολοκληρωτικά την εξαγωγική τους δραστηριότητα, με τις ανάλογες συνέπειες στις θέσεις εργασίας. Η έλλειψη δυνατότητας για επιστροφή του ειδικού φόρου κατανάλωσης στον καφέ αφορά και σε περιπτώσεις καταστροφής προϊόντων, ειδικών αγορών κλπ. Η διόρθωση του πλαισίου είναι ιδιαίτερα σημαντική καθώς η επιστροφή φόρου είναι μια πρακτική που θεωρείται αυτονόητη, δεν εμπεριέχει σημαντικό δημοσιονομικό κόστος ενώ διευκολύνει και τις εξαγωγές προϊόντων και γενικότερα τη λειτουργία των επιχειρήσεων.

ΕΡ. Ποιοι είναι οι στόχοι της Ελληνικής Ένωσης Καφέ, ποια είναι τα μέλη που την απαρτίζουν και σε ποιους άξονες δραστηριοποίησης στηρίζονται οι δράσεις της;

ΑΠ. Η Ελληνική Ένωση Καφέ, ιδρύθηκε στα τέλη του 2017. Διαθέτοντας σημαντική εμπειρία, αποδεδειγμένη τεχνογνωσία και βαθιά γνώση της εγχώριας αγοράς καφέ, η Ελληνική Ένωση Καφέ συστάθηκε με στόχο την εκπροσώπηση των επαγγελματιών του κλάδου στην Ελλάδα και την προάσπιση των θέσεων και συμφερόντων τους.

Την Ελληνική Ένωση Καφέ απαρτίζουν οι κορυφαίοι επαγγελματίες του κλάδου, σχεδόν το 85% της αγοράς. πρώτης ύλης (δηλαδή ωμού καφέ), εταιρείες εισαγωγής έτοιμου καφέ και εταιρείες μεταποίησης καφέ. Ειδικά στην τελευταία κατηγορία είναι σημαντικό να επισημάνουμε ότι συμμετέχουν τόσο οι μεγάλες πολυεθνικές του κλάδου, αρκετές ελληνικές μεταποιητικές βιομηχανίες με έντονη δραστηριότητα στην Ελλάδα και το εξωτερικό, αλλά και ελληνικές βιοτεχνίες τοπικής εμβέλειας με μεγάλη παράδοση.

Από εκεί και πέρα, η Ελληνική Ένωση Καφέ επικεντρώνεται σε θεσμικά ζητήματα όπως: θέματα φορολόγησης και δασμών, καταπολέμησης του λαθρεμπορίου και παραεμπορίου, υγιεινής και ασφάλειας τροφίμων και συσκευασιών, προδιαγραφών και επισημάνσεων στα προϊόντα καφέ, καθώς και ζητήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης. Επιπλέον, συμμετέχει στη διατύπωση των θέσεων, τη διαβούλευση αλλά και την υλοποίηση του κανονιστικού πλαισίου για τον κλάδο του καφέ στην Ελλάδα και την Ευρώπη. Η αποστολή της είναι να αποτελεί έναν αξιόπιστο συνομιλητή με την πολιτεία στην προάσπιση του υγιούς ανταγωνισμού και στην υποστήριξη των εταιρειών του κλάδου του καφέ τόσο σε τοπικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο.

Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ